

Nejcharakterističtějším rysem demografického vývoje České republiky i dalších rozvinutých zemí Evropy je stárnutí populace. Cílem diplomové práce „Proces a míra invalidizace seniorů“ bylo především zjistit, do jaké míry zasahuje invalidita do života seniorů a zmapovat vývoj, průběh a podmínky důchodového systému. Po úvodním přehledu základních pojmů, je část práce věnována teoretickému rozboru evropského rámce společenského zabezpečení seniorů a reformě invalidních důchodů v České republice. Pozornost je dále zaměřena na formy péče právě o invalidní starobní důchodce. Poslední kapitola teoretické části se zabývá deinstitucionalizací.

Výzkumná část analyzuje oblasti týkající se vývoje struktury obyvatelstva, agendy žádostí, přehledu důchodů dle skupin diagnóz WHO, celkového přehledu vyplácených invalidních důchodů, vývoje struktury důchodců, financování důchodové agendy, průměrné délky a věku důchodců. Zařazena je ekonomická stránka, kde jsou porovnávány důchody s průměrnou mzdou a sledována je též pracovní aktivita seniorů, bydlení, zdravotní a sociální služby.

Výzkum je kvantitativní a potvrzuje současný globální jev stárnutí populace jako jeden z nejvýznamnějších aktuálních problémů vyspělých zemí. S tím samozřejmě nárůst starobních důchodců a zvyšování nákladů na financování důchodové agendy. Co se týče míry invalidity, je výzkum zaměřen na skupiny diagnóz WHO, týkající se duševních onemocnění, kde dochází k nejvyššímu nárůstu právě v předdůchodovém a důchodovém věku.

Průměrná výše invalidních i starobních důchodů se mírně zvyšuje, ovšem v porovnání s průměrnou mzdou, je tento nárůst spíše nedostačující. Zvyšování je zaznamenáno též u ekonomické aktivity pracujících důchodců, a to ve všech věkových kategoriích.

Závěr shrnuje poznatky ze statistických dat. Zejména lze podotknout, že ač se lidé dožívají vyššího věku, důchodový systém se spíše nemění. Jak vyplývá z dlouhodobých demografických prognóz vývoje obyvatelstva, především s ohledem na osoby poproduktivního věku, lze vyjádřit obavy z neudržitelnosti systému bez reformování.